

[Bernhard Baunsgaard]

Så spurgte hr. Ole Espersen mig, om det ikke var korrekt, at der sker fremskridt. Jo, der sker fremskridt – jeg fremhævede bl.a. dette med advokaten – men man har vel lov til at understrege, at dette er en indskrænkning i individets ukrænkelighed. Jeg føler, at man ved nu igen at sætte dette lovforslag ligesom cementer, at samfundet har denne ret til at krænke individets ukrænkelighed. Der er også på enkelte områder udvidelser. Jeg understregede, at det er beklageligt, at man går fra 8 år til 6 år. Jeg godtager ikke den forklaring, socialdemokratiet kommer med på dette område. Det havde været rart, om man ikke havde draget den konsekvens af det.

Ja, jeg tror, det kunne ske, at man under dække eller under foregivende eller med begrundelse – der skal ikke lægges mere i det – af, at man vil beskytte den pågældende minister, etablerer telefonaflytning. Jeg skal ikke komme nærmere ind på det, men det er jeg overbevist om kan ske. Så snart man har indsat det i loven af hensyn til statens sikkerhed – og det at tage en minister som gidsel er bestemt noget, der ville vedrøre statens sikkerhed – har man også skabt en god begrundelse for at foretage det, nemlig hensynet til beskyttelse af ham. Men hvornår misbruges det? Bethmann-Hollweg syntes, det blev misbrugt mod ham som statsminister i Tyskland.

Lenger (VS):

Jeg vil kun omtale nogle få af de ændringsforslag, der er stillet, og jeg vil starte med det ændringsforslag, som SF har stillet. Det går ud på, at formuleringen i retsplejelovens § 782, stk. 2, som foreslået af justitsministeren skal udgå, og hermed at advokatbeskikkelse skal fungere undtagelsesfrit. Det er et forslag, som vi naturligvis støtter.

Men af samme grund er vi meget betænkelige ved den udformning, som det radikale venstre og socialdemokratiet har valgt i ændringsforslag nr. 7, hvor de to partier i sager om kap. 12 og 13 vil udvælge advokaten fra en særlig kreds, som på forhånd har opnået en særlig sikkerhedsgodkendelse. Den formulering synes vi mildt sagt ikke om. Det er uklart, hvem der skal godkende de enkelte advokater, og det er uklart, hvilke kriterier der skal lægges til grund. Det er uklart, hvad sikkerhedsgodkendelsen skal gå ud på, og

det er uklart, hvilke advokattyper man faktisk leder efter, og som opfylder disse kriterier.

Kunne man i den aktuelle sag, som diskuteres, hvor der blev aflyttet på rigshospitalet, have godkendt en advokat, som f.eks. politisk set har sympati for udviklingen i Nicaragua? Er det det, man mener med sikkerhedsgodkendelse, eller hvad menes der med sikkerhedsgodkendelse i den formulering, som er valgt?

Efter vores opfattelse vil en sådan særlig sikkerhedsgodkendelse indebære, at nogle advokater stemples på en meget uheldig måde som nogle, der ikke er i stand til at overholde en tavshedspligt – eller rettere som nogle, der må forventes ikke at være i stand til at overholde en tavshedspligt. Man stempler altså et antal advokater ud fra forventninger til deres adfærd; det synes vi er meget uheldigt, og jeg vil bede hr. Torben Lund eller hr. Bernhard Baunsgaard nævne eksempler på advokater, der kunne godkendes, og advokater, der ikke kunne godkendes. Og hvad vil det sige, at advokaternes sekretærhjælp også skal godkendes?

Hvis der skal være nogen mening i den konstruktion, som nu bliver foreslået gennem det ændringsforslag, må der vel egentlig ikke være andre end efterretningstjenesten selv, der er i stand til at foretage de undersøgelser, der skal ligge til grund for godkendelsen af de advokater, som kan medvirke i sådanne særlige sager. Vi synes, at denne særlige form for statsautorisering er meget uheldig, og at den hører hjemme i et autoritært, østeuropæisk system, i Vesttyskland eller lignende steder med en tvivlsom retspleje. Det er også uheldigt, at man på denne måde får en hjemmel til at kunne kontrollere advokater, for en sådan vil aldrig kunne styres.

Jeg vil også gerne fremhæve ændringsforslag nr. 8, hvor SF og det radikale venstre ønsker forbud mod tilfældighedsfund, hvis de tilfældighedsfund, man finder, vedrører en lovovertrædelse, der ikke ville berettige til indgreb i meddelelshemmeligheden. Vi synes, det er nødvendigt med et ændringsforslag af denne karakter, for i modsat fald vil vi opleve, hvad der kunne svare til opskruede sigtelser for at få domstolenes godkendelse af de indgreb, der skal foretages; det kan undgås ved at forbyde anvendelse af tilfæl-